

Kerstwens

tekst: Marlies Hummelen

Het is alweer twee jaar geleden dat het prostitutiegebied vrijkwam. We fietsen en rijden er nu 'gewoon' doorheen, maken een avondwandeling om te kijken hoe het erbij staat. De vooroorlogse rust en leegte van de eerste tijd is alweer verdwenen. Zo langzamerhand is het een deel van de wijk als alle andere aan het worden.

Het roept de vraag op hoe deze wijk er over een paar jaar uit zal zien. Wie zullen er wonen, waar zullen ze winkelen of een pintje pakken? En spelen hun kinderen nog op Thialf? Veel is nog onzeker, maar in sommige plannen komt al wat meer tekening. Vlak voor het ter perse gaan van deze krant werden in de Lommerd twee modellen gepresenteerd voor het Spijkerbroekgebied (zie ook het verslag).

Het blijft wat dat betreft spannend in het Spijkerkwartier. Er is al ongelooflijk veel gedaan, en nog steeds is er veel te doen...

Op de toekomst dus maar, en namens de redactie alvast heel goede feestdagen en een gelukkig 2008 toegewenst!

in dit nummer o.a.:
Spoorhoek werkt aan toekomst (8)
Adventkerk (6)
Toko Tan Hoa (11)



Gelukkig
Nieuwjaar

Lekker langs elkaar heen leven én van elkaar genieten

tekst: Marlies Hummelen



Het huis annex atelier van Marcel Alberts is een van die geheimzinnige plekjes in de wijk waar het Spijkerviertel zich van zijn meest verrassende kant laat zien. Verscholen tussen de huizen, achter het oude schoolgebouwtje aan de Kastanjelaan, blijkt zich nog een uitgestrekte woon/werkruimte te bevinden, met een prachtige binnentuin waar het 'vogelhotel' van partner Yvonne de Ridder staat te wachten op bewoners...

Levendig en rebels

Marcel Alberts woont er al vanaf het begin van de jaren tachtig van de vorige eeuw. Maar daarvoor woonde hij ook al zo'n vijftien jaar in het Spijkerviertel. Hij heeft hier dus heel wat voetstappen liggen, en hij legt graag uit waarom. 'Het klinkt misschien gek, maar ik heb het altijd fijn gevonden dat je hier gewoon langs elkaar heen kon leven. Dat was nooit een probleem. Als je wilde, kon je elkaar

altijd ontmoeten, in café Hendrik bijvoorbeeld. Maar het hoefde niet.'

Hij heeft ook in Het Broek gewoond, en daar voelde hij veel sterker de sociale controle, de druk om 'erin te moeten passen'.

Het was natuurlijk allemaal een beetje louche vroeger. De rosse buurt, de junks, de duistere winkeltjes her en der. Maar hij heeft er altijd wel van genoten. 'Het had echt een soort charme. Al gaf het ook wel flinke overlast, op den duur was dat niet leuk meer.' De studenten, de kunstenaars, de Turkse koffiehuisen, maar ook dat louche randje, het maakte (en maakt) de wijk volgens hem juist levendig. 'Het kan me niet divers genoeg zijn', zegt hij, 'niet eens omdat dat zo goed is, maar omdat ik het zelf zo leuk vind.' Het hoeft van hem niet zo politiek correct. Maar wel divers, levendig en een beetje rebels, volgens het principe van 'in harmonie langs elkaar heen leven'.

Iets doen voor de wijk

Hij voelt zich sterk betrokken bij het wel en wee van de wijk. Als kunstenaar probeert hij die betrokkenheid vorm te geven met kunstzinnige projecten die iets met de wijk te maken hebben, in allerlei vormen en ook samen met anderen. Een goed voorbeeld van wat hij daarmee bedoelt, is het affiche op de hoek van de Steenstraat en de Spijkerlaan, 'My Beautiful Laundrette', met moeder en dochter Dijkkamp in de hoofdrol. 'Ik zoek de energie, de activiteit die in de wijk zit, en daar probeer ik iets mee te doen.' Toen hij zo'n tweeënehalf jaar geleden gevraagd werd als voorzitter van het Wijkplatform, vond hij dat hij zoiets ook maar eens moest doen voor de wijk.

In het Wijkplatform denkt hij mee over allerlei ontwikkelingen in de wijk, op een 'bovengrondse', netjes georganiseerde manier. Er zijn tal van werkgroepen die zich over allerlei onderwerpen buigen. 'Het komt allemaal wel ter tafel', zegt hij, 'maar het is natuurlijk geen professioneel apparaat. Vaak gaat het heel langzaam. Het is ook wel lastig, dat de gemeente soms wel de verantwoordelijkheid voor een oplossing bij ons legt, maar niet de centen!' Als voorbeeld noemt hij de voorzieningen voor jongeren, waar al heel lang over gepraat wordt, maar die nog steeds niet van de grond komen. Toch heeft hij er wel vertrouwen in, zeker in de mensen die in het Wijkplatform zitten, en de groepen die zij vertegenwoordigen. 'Zo'n Groengroep, die heeft toch al heel veel voor elkaar gekregen. En er is nu een goede club mensen die meepraat over de ontwikkeling van het Spijkerviertelgebied.'

Parijs

Wat zijn z'n eigen wensen voor de wijk? Daar hoeft hij niet zo lang over na te denken. 'Als je die diversiteit een pluspunt vindt, hoe kun je dan waarborgen dat die in de toekomst ook behouden blijft? Daar ben ik erg mee bezig. De wijk gaat nu richting een welgestelde, veel homogener bevolking. Eigenlijk een beetje zoals het in de 19e eeuw ook was!' Doormijnerend hierover komt toch weer het onconventionele trekje boven: 'Je zou bijvoorbeeld het voormalige prostitutiegebied kunnen gebruiken voor (tijdelijke) huisvesting van buitenlandse studenten. Dat zou een flinke impuls aan de levendigheid geven! En je zou bijvoorbeeld de kruising van Spijkerlaan en Spijkerstraat, waar nu Look en De Blauwe Hoek zitten, helemaal kunnen inrichten met restaurantjes. Een bruisend pleintje, een beetje zoals in Parijs.' Hij zou ook graag zien dat aan de Steenstraat vooral winkels komen (en blijven) die je niet overal al tegenkomt. Een beetje somber is hij daar wel over, gezien alle reisbureaus en ook winkelketens die er al zitten. En de auto's natuurlijk... het Spijkerviertel raakt zo

langzamerhand aardig verstopt met blik. Daar zou een ondergrondse parkeergarage volgens hem een mooie oplossing voor zijn.

Genoeg kwesties dus, die om een oplossing vragen. Maar alles overziend, wil hij hier zeker nog lang blijven wonen. Wel wil hij de lezers van deze krant graag zijn motto meegeven: 'Lekker langs elkaar heen leven en toch van elkaar genieten!'

Positieve reacties op varianten voor gebied Spijkerbroek



tekst: Karen van Rijsewijk

Moet er een knip komen in de Thorbeckestraat? Wel of geen bebouwing op de kop van de Hugo de Grootstraat? Moet het park langs het spoor strak worden vormgegeven of juist natuurlijk? Bezoekers van de informatieavond over het gebied Spijkerbroek, woensdag 21 november in de Lommerd, kregen een aantal varianten voorgelegd en mochten daar direct over in discussie, met elkaar en met de opstellers van de plannen. De aanwezige bewoners reageerden overwegend positief, hoewel ze ook tal van kanttekeningen plaatsten en kritische vragen stelden. Zo maken de bewoners van de Thiemestraat zich zorgen om de komst van nieuwe bebouwing in hun straat.

De overleggroep Spijkerbroek boog zich de afgelopen jaar over de mogelijkheden en onmogelijkheden van dit gebied, dat ingesloten ligt tussen het spoor, Hertogstraat/Emmastraat en de Thorbeckestraat. De overleggroep, bestaande uit bewoners van Spijkerkwartier en 't Broek en mensen van de gemeente Arnhem, boog zich onder meer

over de vraag waar en hoeveel nieuwbouw het gebied kan herbergen, welke rol bouwspeelplaats Thialf moet krijgen, hoe het groen eruit moet gaan zien en of er ingrepen in de verkeersafwikkeling nodig zijn.

Twee modellen

Op de informatieavond presenteerde de gemeente twee modellen. De bewonerswerkgroep kwam met een eigen visie, die opmerkelijk veel overeenkomsten vertoonde met de modellen van de gemeente.

De verschillen tussen de modellen van de gemeente zitten in vijf locaties, waarvoor telkens twee keuzemogelijkheden zijn:

Daarbij is het ook mogelijk dat de uiteindelijke keuze valt op bijvoorbeeld drie varianten uit Model A en twee varianten uit Model B. Volgens de gemeente heeft de keuze voor de ene of de andere variant geen wezenlijke invloed op de financiële kant van het verhaal.

	Model A	Model B
Bouwspeelplaats Thialf	Open toegang vanuit de wijk, met een groen balkon om over het gebied uit te kijken en brede toegangstrappen die ook als tribune kunnen dienen	Open toegang vanuit de wijk, met een groen balkon om over het gebied uit te kijken en brede toegangstrappen die ook als tribune kunnen dienen
Melkfabriek Karel van Gelderenstraat	Behoud melkfabriek en inpassing in de plannen	Sloop melkfabriek, nieuwbouw
Thorbeckestraat	Behoud huidige situatie	Knip zodat doorgaand verkeer niet meer mogelijk is, park doortrekken tot aan de flats, extra parkeerhavens aan beide zijden
Kop Hugo de Grootstraat	Behoud huidige situatie (niets bouwen)	Nieuwbouw (wonen of andere doeleinden) als logische afsluiting van het gebied
Parkzone langs spoor	Natuurlijke, informele, speelse aanleg	Strakke, polderachtige aanleg



Informatieavond over nieuw parkeerbeleid Spijkerkwartier pas in januari



Grote bijval voor informele aanleg parkzone

Op de informatieavond bleek in ieder geval grote bijval voor een natuurlijke, informele aanleg van de parkzone en voor behoud van de melkfabriek voor de wijk. Belangrijke kanttekening bij de melkfabriek: de gemeente heeft de melkfabriek niet in bezit en zal dus in onderhandeling moeten met de eigenaar. De meeste aanwezigen zagen ook wel voordelen van bebouwing van de kop van de Hugo de Grootstraat.

De Thorbeckestraat en de inpassing van Thialf in het gebied leverde meer discussie op. Wat betreft de Thorbeckestraat, vroegen velen zich af of een knip in de straat geen grote problemen voor het verkeer oplevert. Bij de inpassing van Thialf in het gebied kwamen met name de sociale veiligheid aan de orde: hoe zorg je dat zo'n groen balkon geen hangplek wordt, en dat kinderen veilig op Thialf kunnen blijven spelen?

Visie voorjaar 2008 naar gemeenteraad

Gemeente en overleggroep gaan nu aan de slag met de opmerkingen van de bewoners. Op basis daarvan maken ze een visie, die waarschijnlijk in januari 2008 aan de wijken gepresenteerd wordt. In februari of maart zou de visie dan in de gemeenteraad aan de orde kunnen komen. Projectleider Petra Wessels verwacht dat in 2009 met de uitvoering van de plannen kan worden begonnen.

De voortgang van het proces is te volgen via de website www.spijkerkwartier.net, kies plannen, kies 'plannen', kies 'Spijkerbroek', en via www.arnhem.nl, kies 'projecten', kies 'Spijkerbroek'.

Nieuw gezondheidscentrum aan Velperbuitensingel

tekst: Karen van Rijsewijk

Een nieuwe apotheek, twee huisartsenpraktijken, een fysiotherapiepraktijk en een prikpost zijn de bewoners van het nieuwe gezondheidscentrum aan de Velperbuitensingel, op de plaats waar vroeger de Suzukidealer zat. Het pand is het afgelopen jaar ingrijpend verbouwd en 3 december trok Escura Apotheek Muis er als eerste in. Escura Apotheek Muis is een samenvoeging van Apotheek Miedema en Van Aalst, die tot voor kort aan de Steenstraat zat, en Apotheek Oranje van de Vossenstraat. Onduidelijk is nog wat er met het pand van de apotheek aan de Steenstraat gaat gebeuren. Bij het ter perse gaan van deze wijkkrant stond het nog te huur.

De informatieavond over een mogelijk nieuw parkeerbeleid in het Spijkerkwartier wordt pas in januari gehouden. Eerder gaf de gemeente aan in november zo'n informatieavond te willen organiseren, maar dat is niet gelukt. De precieze datum en locatie van de informatieavond zijn nog niet bekend.

Om de parkeerdruk te verminderen, overweegt de gemeente om in het Spijkerkwartier een nieuw parkeersysteem in te voeren, met alleen maar betaalde parkeerplaatsen en ontheffingen voor bewoners en bedrijven. Een dergelijk systeem wordt alleen ingevoerd als er voldoende draagvlak is onder de bewoners.

Hou voor de definitieve datum van de informatieavond de website van het Spijkerkwartier in de gaten:

www.spijkerkwartier.net



Kerk in een woonhuis: de Adventkerk

tekst: Marlies Hummelen

Voor de 5e aflevering in deze serie bezoek ik de Adventkerk aan de Parkstraat, thuisbasis van de Zevende Dags Adventisten in Arnhem. Al sinds 1950 is de kerk hier gehuisvest, in een fraai patriciërshuis uit 1887. Op de begane grond, ooit de woonruimte van de bedienden, is nu de kerkzaal. In de kelder, waar de keuken en de wasserij zich bevonden, drink ik een kop koffie met Elise Happé, voorganger van de gemeente.

Kerk van verwachting en zaterdagrust

‘De geschiedenis van de kerkgemeenschap gaat terug tot in de 19e eeuw, tot de Millerbeweging in Amerika’, vertelt ze. Deze beweging was vast overtuigd van de terugkomst van Jezus op aarde, en wel op 22 oktober 1844. ‘Er waren erbij die al hun spullen al verkocht hadden, en de oogst niet meer van het land haalden. De Heer zou immers toch gauw komen!’

Toen die bewuste dag voorbijging zonder dat Jezus was verschenen, was dat uiteraard een diepe teleurstelling voor de leden van de beweging. Sommigen keerden het geloof de rug toe, maar anderen zagen er juist een aanleiding in om de bijbel opnieuw te bestuderen. Zij wilden terug naar de bronnen het christendom. Deze Zevende Dags Adventisten verwachten nog steeds de terugkeer van Jezus, hoewel niemand weet wanneer. Ze hebben de zaterdag of sabbat als rustdag weer in ere hersteld, zoals het bij de vroegste christenen was.

Elise: ‘Dat is een belangrijk kenmerk van onze kerk: op zaterdag wordt geen commerciële arbeid verricht, en bijvoorbeeld ook geen boodschappen gedaan. Die dag is voor rust van lichaam en geest, voor God en de medemens. We houden dan ook op die dag de kerkdienst.’

Een ander kenmerk is dat de leden in deze kerk pas op volwassen leeftijd gedoopt worden. Als baby word je opgenomen in de gemeenschap, maar je wordt pas echt lid, en gedoopt, als je dat zelf besluit. Onder de kansel in de kerkzaal bevindt zich een groot doopvont, waar een volwassene helemaal in ondergedompeld kan worden.

Voorafgaand aan elke kerkdienst wordt een uur besteed aan het bestuderen van de bijbel, in een aantal kleinere groepen.

‘Verder lijkt onze kerk veel op andere protestantse kerken. We zingen, bidden en lezen uit de bijbel tijdens de dienst. Ik begeleid bruiloften en begrafenissen, ik leid de diensten, ik bezoek mensen thuis... Als predikant kom ik ook wel in andere kerkgemeenschappen, maar hier ben ik toch het meest op mijn plek.’

Wereldkerk

Zelf is ze opgegroeid in deze kerk. Haar ouders waren er beiden, na een lange zoektocht, terechtgekomen, en ze heeft zich er zelf al vanaf haar jeugd thuis gevoeld. De kerkgemeenschap is klein, maar constant. Echt ‘vergrijsd’ is ze niet. Je moet niet vergeten, we zijn een wereldkerk. Dat wil zeggen dat we van oudsher over de hele wereld gemeentes hebben gehad. En als bijvoorbeeld hier in Arnhem dan immigranten aankomen, zoeken ze graag zo snel mogelijk hun eigen kerk weer op. Dat geeft een vertrouwde basis.’ Ze hebben gemeenteleden uit onder andere Suriname en de Antillen, de voormalige Sovjet-Unie, de Dominicaanse Republiek en Indonesië. Voor de Spaanssprekenden is een aparte bijbelstudiegroep. ‘In Amsterdam is de Ghanese gemeenschap zelfs zo groot, dat ze een eigen kerk hebben.’

Er worden sociale activiteiten georganiseerd binnen de gemeente, en ze zijn bijvoorbeeld met collectes actief voor de hulporganisatie ADRA. Het eigen koor van de kerk, AdVocals, treedt veel op in de kerk en daarbuiten.

‘Vroeger werd nog wel geprobeerd om mensen de kerk in te krijgen, met lezingen en zo. Maar dat werkt niet. Mensen kiezen toch zelf wat ze willen, en ook binnen de kerk wordt genuanceerder dan vroeger gedacht over bepaalde leerpunten. We proberen wel een gastvrije kerk te zijn. Iedereen kan meedoen bij de dienst of bijbelstudie, en dat gebeurt ook regelmatig.’

Voor wie nieuwsgierig is geworden: de diensten zijn elke zaterdag om 10.00 uur.

De kerk bevindt zich op Parkstraat 46.



toen en nu

Boulevard Emmastraat



foto boven: Boulevard met Emmastraat toen
foto onder: Boulevard met Emmastraat 2007
(foto onder: Ben Bongers)



Spoorhoek werkt aan toekomst



tekst: Gert van der Plas

Dat je met een actieve werkgroep in de wijk van alles kunt bereiken, is goed te zien in de Spoorhoek. Daar zijn in het recente verleden verbeteringen doorgevoerd, die voor een belangrijk deel te danken zijn aan de bemoeienissen van de werkgroep Spoorhoek.

Neem bijvoorbeeld het parkeerbeleid: sinds twee jaar zijn alle parkeerplaatsen in de wijk vergeven aan vergunninghouders, met uitzondering van Hommelstraat, Van Muijlwijkstraat en Bloemstraat, waar betaald parkeren geldt. En uit de honderd reacties op een schriftelijke enquête is gebleken dat iedereen blij is met de nieuwe situatie, ook de middenstanders. Er klonk maar één negatief geluid. Om een integrale visie op de Spoorhoek te ontwikkelen en om een volwaardige gesprekspartner voor de gemeente te vormen, heeft de werkgroep een zogenaamd visieplan geschreven. Dat plan bevat een omschrijving van de wijk, van de gewenste ontwikkelingen en van concrete doelstellingen en projecten.

Verkeer

De verkeersafwikkeling in de wijk is een punt van zorg. Veel automobilisten die vanuit het noorden over de Apeldoornseweg Arnhem binnenrijden en richting Spijkerkwartier en Velperweg willen, kiezen de Dalweg en Hommelseweg of de Patersstraat om te voorkomen dat ze bij het Rembrandttheater gedwongen naar rechts de singel op moeten.

De Hommelstraat krijgt daardoor een grote stroom auto's te verwerken en is daar niet op berekend. Omdat het hier verkeersstromen op stadsniveau betreft, kunnen plaatselijke ingrepen in de wijk het probleem niet verhelpen. Ook de komst van de Mediamarkt heeft voor meer verkeer in de wijk gezorgd. Op het pleintje achter Rembrandt is het een drukte van belang door de vele klanten en leveranciers die er komen laden en lossen.

Dat pleintje ziet er sinds kort trouwens een stuk aantrekkelijker uit door de prachtige leilinden, die er na inspanningen van de werkgroep geplant zijn. Een ander pleintje dat binnenkort een flinke opknappbeurt krijgt, is het Johan Combéplein. Vooral werkgroep lid Jan Franssen heeft zich daarvoor sterk gemaakt.

Leegstand

Het hart van de Spoorhoek en tevens de belangrijkste toegangsweg is onbetwist de Hommelstraat. Maar een visitekaartje is het niet. Er is veel leegstand. Het pand van elektronicazaak Hupra bijvoorbeeld is al jaren gesloten en dat komt de aantrekkelijkheid van de straat niet ten goede.



In de kleine winkeltjes zit veel verloop en van sommige is niet duidelijk wat er zich precies afspeelt. Ze wekken eerder de indruk horeca-gelegenheid te zijn. De politie houdt de boel goed in de gaten en heeft in de afgelopen twee jaar met invallen en een samenscholingsverbod de handel in qat (een opwekkend middel dat erg geliefd is bij Somaliërs) goeddeels teruggedrongen.

Ook Volkshuisvesting spant zich in om verloedering van de Hommelstraat tegen te gaan. De woningbouwvereniging heeft verschillende panden aangekocht met de bedoeling ze onderdeel te maken van het Arnhemse modekwartier, dat langzaam van de grond komt aan de Sonsbeeksingel en de Klarendalseweg. Voor de herinrichting van de Hommelstraat heeft de gemeente 300.000 euro gereserveerd.

De tweede belangrijke verkeersader in de Spoorhoek is de Van Muijlwijkstraat. Deze doorgaande weg met flatwoningen aan weerszijden is in de jaren zeventig met weinig subtiliteit neergelegd, vooral om de Steenstraat te ontlasten van verkeer.

Verticaal groen

Door de sloop van woningen die nodig was voor de aanleg van de Van Muijlwijkstraat en voor de aanleg van de spoorlijn (maar dat is al honderdvijftig jaar geleden) zijn er in de Spoorhoek nogal wat panden met blinde kopgevels, al met al een kleine dertig. Die zijn nou niet direct een lust voor het oog. Dat vond ook de werkgroep. Uit de wens om toch iets met die gevels te doen en meteen ook het gebrek aan openbaar groen in de wijk aan te pakken, is het project Verticaal groen gestart.

Werkgroep leden Wilbert de Haan en Theo Reesink hebben met een subsidie van het Stimuleringsfonds voor Architectuur onderzocht hoe ze die saaie kopgevels zouden kunnen

omtoveren tot plantsoentjes, verticale plantsoentjes dus. Vanuit hun expertise – Wilbert is architect en Theo is landschapsarchitect – hebben zij een eerste ontwerp gemaakt, dat inmiddels met steun van Volkshuisvesting in 2006 is gerealiseerd. Tegen een gevel in de Jufferstraat is een traliewerk bevestigd dat vrijstaat van de muur en waartegen verschillende soorten klimop groeien. Met deze eenvoudige constructie werd de eerste verticale tuin in de Spoorhoek werkelijkheid.

Tegen een blinde kopgevel op de hoek van de Bloemstraat en de Spoorwegstraat zal de tweede verticale tuin verrijzen, die tien bij vijftien meter groot wordt. De gemeente zal naar verwachting nog dit jaar de vergunning afgeven, maar moet nog wel wat voorbereidende maatregelen nemen. Eerst moeten twee ondergrondse vuilcontainers verplaatst worden, waardoor de aanleg van de tuin nog even op zich zal laten wachten.

Dit tweede project is heel wat ambitieuzer. In plaats van een eenvoudig hekwerk hebben De Haan en Reesink gekozen voor een ontwerp met vier enorme kolomvormige,

draadstalen korven. Deze korven worden voorzien van een irrigatiesysteem en gevuld met lavasteen. Het grote voordeel van zo'n constructie boven een hekwerk is, dat de begroeiing niet in de bodem hoeft te staan zoals de klimop; tussen de stenen kunnen op iedere hoogte allerlei plantensoorten wortelen.

Ook de keuze van de planten rekenen de ontwerpers tot hun taak. Criteria bij die keuze zijn bijvoorbeeld de manier van klimmen (er zijn zelfhechtende, windende en rankende klimmers), de lichtbehoefte en de waterbehoefte, moment van bloeien en zo meer. Natuurlijk zijn er ook esthetische overwegingen: zo'n geveltuint is een blikvanger van jewelste, daar kun je heel wat creativiteit in kwijt. De Haan en Reesink zijn blij dat de gemeente hun plannen steunt en medefinanciert. Andere geldschieters zijn het al eerder genoemde Stimuleringsfonds voor de Architectuur en het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij. Als straks een flink aantal gevels met groen bekleed zijn, zal de Spoorhoek er een stuk aantrekkelijker uitzien.



HUMANOID

Verkocht in boetieks van IJsland tot Japan

tekst: Gonnie Verbruggen

'Draagbaar en modisch. Vrouwelijk, bijzonder en stoer voor iedereen vanaf 15 tot 60 of ouder', zo omschrijft Sandra Harmsen de kleding van HUMANOID. De stoffen vormen het uitgangspunt voor de collectie: hoe voelen en vallen ze. Draagbare kleren met een relaxte pasvorm zijn het resultaat.

Sandra is samen met haar partner en compagnon Hans Boelens oprichter en eigenaar van het bedrijf, dat al 26 jaar bestaat en met een korte onderbreking bijna net zo lang in het Spijkerviertel is gevestigd op de Prins Hendrikstraat 3. HUMANOID wordt wereldwijd verkocht in boetieks van Japan tot IJsland, van de VS tot Australië.



groepsfoto HUMANOID

'Ons merk wordt in heel Europa verkocht en in Nederland alleen hebben we al bijna vijftig verkooppunten. Ook veel wijkbewoners behoren tot de klantenkring', vertelt Sandra.

In Arnhem heeft HUMANOID twee winkels in de Weverstraat: de nieuwe winkel in 'de kerk', die op 15 september werd geopend, en de outlet 'HUMANOID SISTER' die is gevestigd in het oude pand op nummer 23. In de winkels worden ook andere vernieuwende modemerken voor mannen en vrouwen verkocht.

Op de Prins Hendrikstraat werken zeven mensen allemaal fulltimers, in de winkels negen, voornamelijk parttimers. De productie van de kleding vindt plaats in China, Roemenië en Portugal. Sandra: 'We produceren ongeveer 50.000 stuks kleding per seizoen'.

Broeken voor punkers

Een wereldwijde afzetmarkt, dat is redelijk uniek voor Nederland en al helemaal voor onze wijk. Sandra en Hans blijven er laconiek onder. 'We hebben geen planning en geen toekomstvisie. Natuurlijk willen we een gezond bedrijf, maar we werken in het nu.' Dat blijkt een succesvolle formule te zijn, want het gaat goed met HUMANOID.

Vroeger, in de punktijd toen Hans en Sandra begonnen, was dat anders. 'Er was nauwelijks werk. We maakten vooral broeken die de punkers in Londen droegen, maar hier niet te koop waren. De opbrengst werd onmiddellijk opnieuw geïnvesteerd'.

Zo zijn Sandra en Hans begonnen vanuit de winkel in de Weverstraat, maar al snel betrokken ze een etage in het pand op de Prins Hendrikstraat. Daar werd de kleding gemaakt en in de Weverstraat verkocht. Sandra: 'Er woonden en werkten toen meer mensen in het pand aan de Prins Hendrikstraat, maar ons bedrijf groeide gestaag door. Op een gegeven moment konden we het pand kopen'. HUMANOID groeide zo hard, dat enkele jaren geleden de ruimte op de Prins Hendrikstraat te klein werd. Sandra en Hans wilden ook wonen en werken beter scheiden. Het



bedrijf verhuisde toen naar het industrieterrein. 'Gelukkig hebben we dit pand niet verkocht, want we misten het Spijkerviertel onmiddellijk', vertelt Sandra. Na twee jaar keerde HUMANOID weer terug na een grondige verbouwing.

Petit New York

Sandra en Hans wonen nu niet meer op de Prins Hendrikstraat, maar zijn nog steeds lyrisch over het Spijkerviertel. Sandra: 'Alles is hier heel compact en dicht bij elkaar. Je kunt hier lekker eten, door de creativiteit en de grote huizen noem ik het Spijkerviertel Petit New York'. De kleding wordt er niet gemaakt, maar wat gebeurt er dan wel op de Prins Hendrikstraat? Sandra: 'Dit is de keuken van ons bedrijf. Hier worden de collecties ontworpen en de eerste samples gemaakt'. Daarna vindt de verkoop plaats op beurzen in Londen of Parijs, waarna de orders binnenkomen en de productie kan beginnen. Meer weten? Kijk op www.humanoid.nl of loop eens binnen bij de winkel of de outlet in de Weverstraat, ook voor andere merken en ook voor schoenen of accessoires.

Toko Tan Hoa

tekst: Gonnie Verbruggen



'We letten goed op wat de klant wil en we hanteren kleine winstmarges. Dan is de omloopsnelheid hoog en zijn de producten die we verkopen altijd vers en nieuw'. Aan het woord is Ky Dang, die samen met haar ouders en haar broer Kimvinh Dang, Toko Tan Hoa op de Steenstraat 65 bestiert.

Tan Hoa is de Vietnamese naam voor het Chinese stadje San Wah. Ky: 'Dat is een heel mooi plaatsje in China waar mijn opa en oma vandaan komen'. De Dangs vluchtten naar Vietnam voor het communisme in China. De ouders van Ky zijn op hun beurt gevlucht voor het communisme in Vietnam. 'Dat was in 1979, ik was toen 8 jaar. We waren bootvluchtelingen'.

De klanten beslissen een beetje mee wat we verkopen

Vanaf 1 november 1988 bestaat Toko Tan Hoa, een supermarkt in Aziatische producten. De zaken gaan goed. 'Door de wokrestaurants durven steeds meer mensen het aan om Aziatisch te koken. Ze zien daar hoe het moet', legt Ky uit. Natuurlijk moeten mensen ook eten, dus is er ongeacht de economische situatie altijd klandizie. En heel belangrijk, de prijs bij Toko Tan Hoa is goed. Ky: 'Vergelijk de prijs van onze taugé of tahu maar eens met die van de supermarkt'.

Tien meter bamisoepen

Klanten die nog niet zo goed thuis zijn in de Aziatische keuken, kunnen bovendien altijd aan Ky of haar zus Thieu, die ook in de winkel werkt, advies vragen. 'Of het nu om de Chinese, Vietnamese, Indonesische of Japanse keuken gaat'. De basis van al die keukens is hetzelfde, maar de kruidenmix is steeds anders. 'We verkopen ook eenvoudige kookboeken'. Voor de gevorderde kok is Toko Tan Hoa een waar eldorado. Er is een enorme keus uit sojasauzen, koekjes, soepen en nog vele meer. Ky: 'We verkopen wel tien meter verschillende soorten bamisoep'. Als klanten

iets lekker vinden, dan komt het in het assortiment. Ky: 'De klanten vinden dat leuk. Ze beslissen een beetje mee wat we verkopen'.

De klanten van Toko Tan Hoa komen uit Arnhem en omgeving. Vroeger was de winkel vooral gericht op Chinezen, maar nu komen er ook veel Nederlanders en buitenlandse studenten. Ky: 'We verkopen steeds meer kleine verpakkingen'. In de winkel werken negen mensen, vijf parttimers en vier fulltimers. 'Het is niet zo dat je hier alleen maar werkt', legt Ky uit, 'Je leeft ook in de winkel'.



Ze maakt graag met de vaste klanten een praatje en zo maakt ze veel van het leven van haar klanten mee. Sommigen kwamen als peuter al in de winkel en nu zijn ze volwassen. 'Andersom hebben de vaste klanten ons zien opgroeien'.

Mooie winkelstraat

De ouders van Ky wonen boven de winkel en Ky is daar zelf opgegroeid. Nu woont ze met haar gezin buiten de wijk in een rustiger buurt. Ky is erg te spreken over de Steenstraat: 'Er komt veel winkelend publiek langs en die komen ook binnen'. Daarom is zij ook tegen de komst van het Domushuis. 'In zo'n mooie winkelstraat hoort geen opvangcentrum'. Ky vertelt over de dagelijkse bezoeken van junks en verslaafden aan haar winkel: 'Als je niet goed oplet, stelen ze. Ze zijn zielig, maar wij moeten er ook hard voor werken'. Ky zou graag actiever zijn in de winkeliersvereniging, maar heeft daar door haar twee kleine kinderen te weinig tijd voor en haar ouders beheersen het Nederlands niet goed genoeg. 'Maar we doen wel mee met de activiteiten, zoals de kerstversiering'. Meer weten? Kom eens langs bij Toko Tan Hoa, Steenstraat 65. Of bel 026-3517150



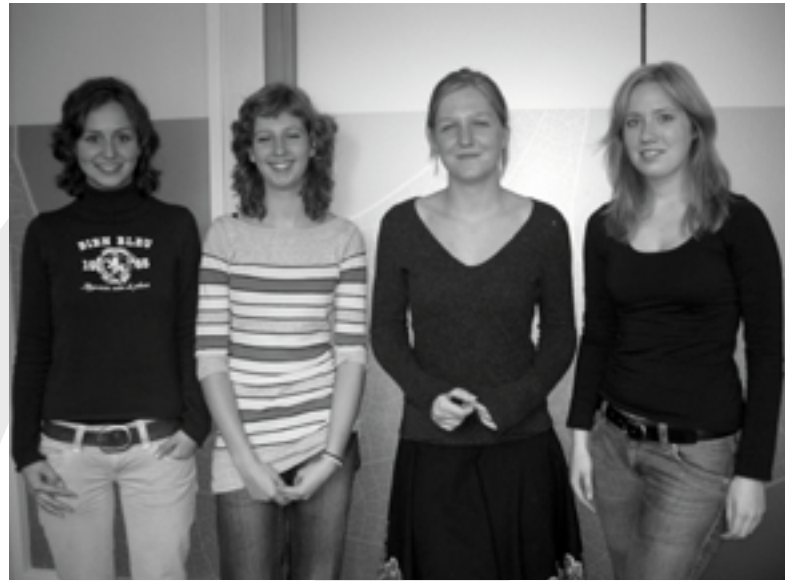


Bestemming pand Gymnasium Statenlaan nog onduidelijk

tekst: Wilma Reitsma

De plannen van projectontwikkelaars Rabo Vastgoed en Westerbeek Vastgoed met het oude pand van het Stedelijk Gymnasium aan de Statenlaan zijn nog niet acceptabel voor de buurt. De wethouder is in gesprek met de projectontwikkelaars over de op- en aanmerkingen van de buurt. De uitkomst daarvan wordt weer besproken met de buurt, aldus Ludo Mooi, van de dienst Stadsontwikkeling van de gemeente Arnhem.

Voorlopig zijn er dus nog geen concrete plannen wat er met het voormalige Gymnasium gaat gebeuren. De oude gymzaal en de later aangebouwde delen van de school worden zeker afgebroken, maar de oorspronkelijke school blijft behouden. Deze school is ontworpen door de stadsarchitect Johannes Biesen. Hij was óók de architect van het pand aan de Thorbeckestraat waar het Stedelijk Gymnasium in september heen verhuisde na een uitgebreide verbouwing.



Nathalie Buurman, Fieke 't Hoen, Eva Wissenburg en Ruby de Beer

voor het milieu en ze vindt het zeker niet normaal als mensen hun afval zomaar op straat gooien. Maar het zou Fieke niet verbazen als ook leerlingen van haar school verantwoordelijk zijn voor een deel van het zwerfvuil in de wijk. Volgens haar kopen ze bij de COOP croissantjes of bij de Turkse bakker een pizzaatje. Ze wijst op de afvalbakken voor de school, waarin lang niet alle afval van de leerlingen terecht komt. Veel zwerft om de bakken heen, omdat veel leerlingen, vooral uit de onderbouw, hun afval zomaar weggooien. Ook Nathalie en Eva kunnen dat bevestigen. In de filosofieles werd aandacht besteed aan het milieu en wat iedereen zelf moet doen om het milieu, dus ook de straat, schoon te houden. Maar volgens Nathalie is de opvoeding thuis het belangrijkste. Veel kinderen krijgen geen verantwoordelijkheidsgevoel mee omdat alles toch wel wordt opgeruimd.

Hoe komt het dat er voordat de school verhuisde, toch een spoor van zwerfafval liep tussen de twee gebouwen van de school? Volgens Nathalie kwam dat doordat de leerlingen in de middagpauze in 20 minuten van het ene gebouw naar het andere moesten lopen. In die tijd moesten ze ook hun lunch eten. 'En dan valt er wel eens iets op straat'. Op de looproute van de leerlingen waren helemaal geen prullenbakken geplaatst.

Zo blijkt maar weer eens dat ieder individueel zijn afval in de bakken moeten deponeren, maar dat de gemeente ervoor moet zorgen dat er in onze wijk, met zijn grote diversiteit aan gebruikers, voldoende afvalbakken zijn geplaatst. Het Stedelijk Gymnasium is niet enige school in de Thorbeckestraat. De redactie van de wijkkrant gaat ook met het Rijn IJssel College contact opnemen. Wordt vervolgd.

Afvalroute naar de school?

tekst: Gonnie Verbruggen

Loopt er echt een spoor van zwerfvuil naar het Stedelijk Gymnasium? In een eerdere wijkkrant werd dat geopperd. In deze wijkkrant vertellen Nathalie Buurman, Fieke 't Hoen, Eva Wissenburg en Ruby de Beer, leerlingen van de vijfde en zesde klas van het Stedelijk Gymnasium, over hun eigen gedrag en de aandacht die er voor het milieu is op school.

'Afval dumpen? Dan moet je bij de jongens zijn', klinkt het eensgezind, maar dat is een grapje. Ruby gelooft niet dat de leerlingen zoveel zwerfvuil achterlaten in de wijk. Zij is zich in ieder geval bewust van de zorg die je moet hebben



food around the corner

E-nummers

tekst: Bob van Egdom

Onze huidige voedselbereiding is niet alleen bedoeld om het eten te kunnen verteren, maar ook zeker om het smakelijker te maken. We mengen ingrediënten en verhitten deze veelal. Chemie dus. Op zichzelf is het woord chemisch een beladen term in de keuken maar zelfs de meest puriteinse voedselbereider doet er aan. Onontkoombaar, en dus moeten we er bij nadenken.

Zo nu en dan worden we via de media opgeschrikt dat er een stof voorkomt in ons eten die slecht is voor de gezondheid. Vaak wordt een dergelijke stof in verband gebracht met de gevreesde ziekte kanker en vervolgens gaat er een golf van verontwaardiging door de bevolking. Meest voorkomende reactie is dan: 'O, dat eet ik dan ook maar niet meer!'.

Het meest recente voorbeeld is het zogenaamde acrylamide, dat voorkomt in peperkoek kruidnoten en broodkorsten. Geen pepernoten meer?!

Het schijnt te zitten in een bakpoeder, een toevoeging ter verbetering van het product. Verbetering?!

Een door de Europese Gemeenschap goedgekeurde toevoeging. Volgens mij is het zaak om in de toch al ingewikkelde wereld van de chemie, hier dus het koken, van zo weinig mogelijk stoffen uit te gaan en op z'n minst te weten wat het is. De verplichte etikettering laat ons toch nog vaak in de steek en daarom wijs ik even op de mogelijkheid om via het voedingscentrum een lijst te bemachtigen waarop alle goedgekeurde toevoegingen vermeld staan. Mijn devies: 'hoe minder hoe beter, less is more'. Vers dus!

Een andere Engelstalige uitdrukking luidt: 'Everything gives you cancer', zelfs het wonen in het Spijkerkwartier met haar omgevingsstraling en fijnstof. Verhuizen?!

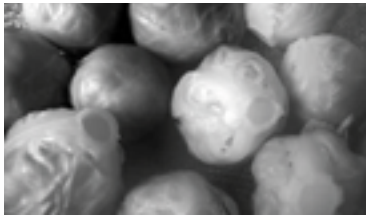
Eet maar gewoon een pepernoot, beperk zoveel mogelijk het aantal risicofactoren en wees ervan bewust.

Dan kunnen er keuzen worden gemaakt.

Van de hieronder beschreven laboratoriumproef weet ik niet wat voor stoffen er allemaal ontstaan. Wel weet ik dat er geen onbekende onnodige Europese toevoegingen in zitten en dat het erg smakelijk is.

Spruitenproef:

- Groenten:
- 500 gram grote spruiten
- 1 ui
- Bos koriander
- Hand pinda's of cashewnoten
- Scheut rijstolie, om in te wokken
- Scheut oestersaus
- Peper uit de molen
- Nootmuskaat van de rasp



Kook de spruiten kort en laat deze afkoelen. Zet de wok op het vuur en doe er de rijstolie in. Van NATURE rijk aan omega 3 en 6 en dus niet kunstmatig eraan toegevoegd. Bovendien kan het hoog verhit worden waardoor er geen vrije radicalen ontstaan. Doe de in zessen overlans gesneden ui erin en bak deze even aan. Voeg de in kwarten gesneden spruiten toe en bak ze mee. Pinda's en versgehakte koriander toevoegen en omroeren.

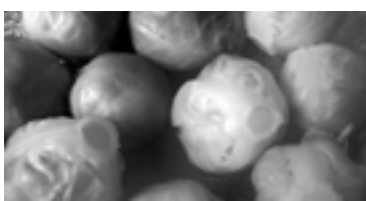
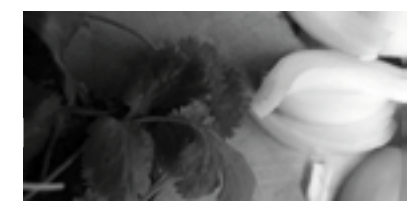
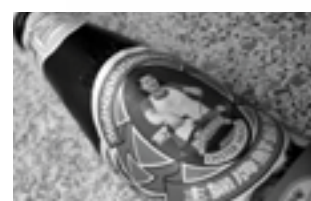
Op smaak brengen met oestersaus, peper en vlak voor het opdienen de nootmuskaat.

Ik hoopte dat dit experiment de spruiten toegankelijker zou maken voor kinderen. Ik heb mijn twijfels maar toch...

De chemici hebben er een concurrent bij, namelijk U zelf!

Bedenk altijd dat het geheime ingrediënt Liefde is!

Bob van Egdom





||||||| Galerie Vlasblom

Emmastraat 17 tel. **351 71 81**
Info op: www.galerie-vlasblom.nl
e-mail: galerie.vlasblom@planet.nl
open: vrij / za / zo 13 - 17 uur en op afspraak

T/m 16 december
Renneke van der Linden, olieverfschilderijen
Els Vegter, materieschilderijen
Otto Koedijk, objecten van hout

||||||| Theater het Hof

Boekhorstenstraat 58
Tel. **026-3514436**
Info op www.theaterhethof.nl
E-mail: info@theaterhethof.nl

||||||| KAB Posttheater

Rosendaalsestraat 27, tel. 026 - 446 05 53.
Meer informatie en reserveren: www.posttheater.nl
Alle voorstellingen: aanvang 20.30 uur en toegangsprijs
€ 14,00 tenzij anders vermeld.

December

- vr 14 Guido Weijers met 'De Oudejaarsconference' 2007 (uitverkocht)
- za 15 Jaap Mulder met 'Welkommen til Aars'
- wo 19 Jochem Myjer met 'De Rust Zelve' (uitverkocht)
- do 20 Jochem Myjer met 'De Rust Zelve' (uitverkocht)
- za 22 Nachtzusters met 'Donkere dagen'

Januari

- vr 11 John Schleipen met 'Laatste Druk'
- za 12 Comedy Explosion met 'Dé Stand-up Theater Show'
- zo 13 De Gelderlander met Nieuwsquiz
- vr 18 Schudden met 'Zout'
- za 19 Schudden met 'Zout'
- wo 23 Boom Chicago met 'Wild West Comedy and Gun Show - Featuring One Real Indian!'
- vr 25 Mark v.d. Veerdonk met 'Lui oog gezocht'
- za 26 Culture Comedy Award met Finalistentour
- wo 30 Jeroen van Merwijk met 'Graag meneer Van Merwijk' (tv-opnamen)

Februari

- vr 1 Sara Kroos met 'Bries'
- za 2 Leon van der Zanden met 'Léon'
- vr 8 Anuar met 'Ik ben...'
- za 9 Hassan's Angels met 'Goed nieuws uit Nederland'
- do 14 Enge Buren met 'Potje Poekelen?'
- vr 15 Enge Buren met 'Potje Poekelen?'

Huis van Puck

(voorheen Parktheater)

Parkstraat 34a, tel. **026-3510510**.

Info op www.huisvanpuck.nl
E-mail: info@huisvanpuck.dyndns.org
Voorstellingen beginnen om 20.30 uur of 14.30 uur.
Telefonisch reserveren: **026-442 65 38**, di-vr 13.00 - 16.00
uur en vanaf tweeënehalf uur voor aanvang van een
voorstelling.
Toegangsprijs € 7,-
Open Podium € 4,-

December

- ROC MBO theater met 'Roomboter light':
- do 13 (20.30 uur)
- vr 14 (16.30 en 20.30 uur)
- De Geheime Goudvis met 'Waanzinnig lachen'
(in theaterwerkplaats De Zaal):
- za 15 (20.00 uur)
- zo 16 (15.30 uur)
- Rick Schreuder met 'De Odyssee':
- za 15 (20.30 uur)
- Open Podium:
- vr 21 (20.30 uur)

Januari

- Puck's Productiehuis met Midzomernachtsdroom:
- za 12 / zo 13
- Open Podium:
- vr 18 (20.30 uur)
- Theater Kruidels met 'Het leven, een dag':
- za 19 (20.30 uur)
- Kunst en Vliegwerk theatersportwedstrijd:
- zo 20 (14.30 uur)
- Puck's Productiehuis met Midzomernachtsdroom:
- za 26 / zo 27

||||||| Galerie De Drie

Koningen (Stadspastoraat)

Driekoningendwarsstraat 30, tel. **026-3513185**
Info op: www.stadspastoraatarnhem.com
E-mail: stadspastoraat@planet.nl
Elke werkdag Open Huis, van ma t/m vrij
van 10.00 tot 14.00 uur

Elke werkdag Open Huis, van ma t/m vrij van 10.00 tot
14.00 uur. U bent welkom voor een kop koffie of thee, een
praatje. Bovendien kunt u de expositie komen bezichtigen.

||||||| Galerie de Vijf Eijken

Parkstraat 45, tel. **026-3511004**
Vrij t/m zon geopend van 13.00 tot 17.00 uur
of op afspraak
Info op: www.devijfeijken.nl
E-mail: devijfeijken@chello.nl

T/m 6 januari
Eline Peek, schilderijen





Sfeervolle kerstboomverbranding

De traditionele kerstboomverbranding op Bouwspelplaats Thialf vindt dit jaar plaats op zaterdag 5 januari 2008 om 18.00 uur. Kerstbomen kunnen van donderdag 3 tot en met zaterdag 5 januari naar Thialf gebracht worden. Kinderen die een kerstboom inleveren, krijgen een lot waarmee ze een leuke prijs kunnen winnen.

Programma

De brandweer steekt de kerstboomstapel aan om klokslag 18.00 uur. Wees dus op tijd!

Ter verhoging van de sfeer staan er kraampjes waar olieballen, warme chocolademelk en soep te verkrijgen zijn. Ook worden de prijzen verloot onder de kinderen die kerstbomen hebben ingeleverd.

Wilt u dit gezellige vuurschouwspel meebeleven of wilt u meehelpen? Kom dan op 5 januari naar Bouwspelplaats Thialf, gelegen in de wijk het Spijkerkwartier aan de C.A.Thiemesstraat (zijstraat van de Thorbeckestraat).

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met de bouwspelplaats, telefoon 026 - 4422095 of met Nico Verrips, sportspelwerker van Sportbedrijf Arnhem, telefoon 026 - 377 49 30 / e-mail nico.verrips@arnhem.nl.

Ruimtes te huur in de Lommerd

Iedereen kan in de Lommerd een ruimte huren tegen niet-commerciële prijzen, voor bijvoorbeeld

- het geven van een cursus
- oefenruimte
- vergaderingen

Voor inlichtingen kunt u contact opnemen met de Lommerd, tel. 026-4423549, en vragen naar de beheerder. Deze kan u verder helpen en uitleggen wat wel en niet mogelijk is.

www.spijkerkwartier.net

www.spijkerkwartier.net

www.spijkerkwartier.net

www.spijkerkwartier.net

www.spijkerkwartier.net

www.spijkerkwartier.net

www.spijkerkwartier.net

www.spijkerkwartier.net

Handige telefoonnummers

Servicelijn van de gemeente: 0900 - 1809
(voor melding van bijvoorbeeld zwerfvuil, losliggende stoeptegels, verkeeroverlast)

Afvalophaaldienst SITA: 026 - 4460490
Melden overlast van drugs- of alcoholverslaafden:
026 - 8451700
politie: 0900 - 8844

Agenda / vergaderingen

De vergaderingen van de Werkgroep Spijkerkwartier zijn in principe op de dinsdagavonden om de week steeds om 20.00 uur in de Lommerd. Voor actuele data zie: www.spijkerkwartier.net

Wijkplatform Spijkerkwartier/ Spoorhoek:
Vergaderingen zijn steeds op de woensdag en vangen aan om 19.30 uur in De Lommerd, Spijkerstraat 185a. De eerste data in 2008 zijn: 23 januari, 12 maart, 7 mei en 25 juni.

Spreekuren

De spreekuren vinden plaats in buurtcentrum De Lommerd
Gebiedsagenten: 0900 - 8844
Joke Bartelink en Frank Reijnders
spreekuur: donderdag van 19.00 - 20.00 uur
De Lommerd tel. 4423549, fax. 3519975

Colofon

Ingezonden stukken in deze wijkkrant zijn voor rekening van de auteurs.

Redactieadres: Buurthuis de Lommerd
Spijkerstraat 185 a tel. 4423549
E-mail: wijkkrant@arnhem-middennet.nl

Redactie: Akke de Boer, Bob van Egdom,
Marlies Hummelen, Loet van Moll,
Gert van der Plas, Karen van Rijsewijk,
Gonnie Verbruggen,

Foto's: o.a. Gonnie Verbruggen, Gert van der Plas,
Ontwerpers om de hoek, Ben Bongers

Illustraties: Akke de Boer

Ontwerp: Ontwerpers om de hoek

Kopy sluiting voor volgende wijkkrant: 7 januari 2008

